

**Procedura ZAPEWNIENIA DOKTORANTOM SZKOŁY DOKTORSKIEJ DOSTĘPNOŚCI
KSZTAŁCENIA, WSPARCIA W PROCESIE UCZENIA SIĘ, PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ,
ROZWOJU NAUKOWYM ORAZ W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ**

Numer: WSZJKwSD – 4

Wersja procedury: 02

Data zmiany: 04.12.2025 r.

Obowiązuje od: 01.10.2020 r.

1. Podstawy prawne:

1.1 Przepisy prawa powszechnie obowiązującego:

- a) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2024 poz. 1571).
- b) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. 2018 poz. 1217).
- c) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 4.5.2016 L -119/1.
- d) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2023 poz. 1440).
- e) Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2024 poz. 1411).
- f) Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, w tym Załącznik nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020: Część III. Standard edukacyjny, Część VI – Standard cyfrowy, Część VII – Standard architektoniczny, Część IV. Standard informacyjno-promocyjny, Część V. Standard transportowy”.
- g) Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 roku o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. 2024 poz. 1175).
- h) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2024 poz. 725).
- i) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (Dz. U. z 2019 poz. 658 z późn. zm.).

1.2 Wewnętrzne akty normatywne:

- a) Zarządzenie Nr 133/2024 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 17 września 2024 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetowi Jana Kochanowskiego w Kielcach;

- b) Regulamin Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach - wprowadzony uchwałą nr 6/2025 z dn. 27 lutego 2025 roku;
- c) Uchwała Nr 96/2025 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 25 września 2025 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
- d) Zarządzenie nr 32/2023 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 21 lutego 2023 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania usług asystencji oraz usług specjalistycznych studentom i doktorantom z niepełnosprawnościami studiującym w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach;
- e) Zarządzenie Nr 135/2024 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 września 2024 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania stypendium doktoranckiego dla doktorantów kształcących się w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach;
- f) Zarządzenie nr 108/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 19 maja 2020 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu dotyczącego zasad finansowania działalności naukowej ze środków finansowych Uczelni na zadania określone w art. 365 pkt 2 lit. a i d – ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85) w 2020 roku, z późn. zm.

2. Przedmiot i cel procedury:

Przedmiotem procedury jest dostępność kształcenia i wsparcie w uczeniu się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym doktorantów oraz korzystania ze świadczeń. Celem procedury jest określenie działań zapewniających równość szans i brak dyskryminacji w dostępie do: kształcenia, prowadzenia badań naukowych, partycypacji społecznej doktorantów oraz możliwości dostępu do świadczeń.

3. Podmiot procedury:

Procedura obejmuje całą społeczność doktorantów Szkoły Doktorskiej, w szczególności osoby z niepełnosprawnościami oraz inne osoby potrzebujące różnych form wsparcia.

4. Definicje:

4.1 Dostępność:

- a) Dostępność – właściwość środowiska (przestrzeni fizycznej, rzeczywistości cyfrowej, systemów informacyjno-komunikacyjnych, produktów, usług), która pozwala osobom z trudnościami funkcjonalnymi (fizycznymi, poznawczymi) na korzystanie z niego na zasadzie równości z innymi. W przestrzeni Uniwersytetu oznacza ona: niwelowanie barier architektonicznych, zapewnienie zaplecza technologicznego w zakresie wsparcia dydaktycznego, ofertę wsparcia w procesie uczenia się, zapewnienie standardu dostępności cyfrowej stron internetowych.
- b) Niepełnosprawność – do osób niepełnosprawnych zaliczają się osoby z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, [...] lub sensoryczną,

która w interakcji z różnymi barierami może ograniczać ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.

- c) Doktorant z niepełnosprawnością – należy przez to rozumieć doktoranta Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu, wobec którego zostało wydane orzeczenie o zakwalifikowaniu do jednego ze stopni niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, a także osoby z przewlekłymi chorobami lub niezdolne do pełnego uczestnictwa w zajęciach w trybie standardowym, ale nieposiadające orzeczonego stopnia niesprawności oraz osoby, których niezdolność do pełnego uczestnictwa w zajęciach spowodowana jest nagłą chorobą lub utratą sprawności z powodu wypadku, ale charakter tej niezdolności jest czasowy.
- d) Rozwiązania alternatywne stosowane w toku kształcenia w Szkole doktorskiej wobec doktorantów z niepełnosprawnościami – mające na celu wyrównanie szans ukończenia kształcenia przy zachowaniu zasady niezmnieszenia wymagań merytorycznych wobec tych doktorantów. Zaliczają się do nich: zmiana sposobu uczestnictwa w zajęciach, korzystanie z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zastosowanie dodatkowych urządzeń technicznych umożliwiających pełny udział w zajęciach, zmiana trybu składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń.
- e) Asystencja i inne usługi specjalistyczne – świadczenia pomocy, w tym specjalistycznej, ułatwiającej doktorantowi z niepełnosprawnością udział w procesie kształcenia (np.: asystencja przy sporządzaniu notatek, przy przemieszczaniu się, asystencja biblioteczna i w badaniach naukowych, tłumaczenie na język migowy, trening orientacji przestrzennej, usługi transportowe samochodem specjalizowanym).

4.2 Wsparcie w procesie kształcenia:

Działania ukierunkowane na dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego doktorantów ze względu na ich potrzeby wynikające ze stanu zdrowia, trudności funkcjonalnych lub z niepełnosprawności, przy jednoczesnej realizacji obowiązujących efektów uczenia się.

4.3 Wsparcie w partycypacji społecznej:

- a) Konsultowanie, organizowanie i realizowanie wsparcia psychologicznego oraz terapeutycznego w trudnej sytuacji życiowej oraz w sytuacji konfliktowej lub dyskryminacji ze względu na szczególne potrzeby społeczne – w ujęciu funkcjonalnym oznacza interakcje społeczne, które zostają podjęte w sytuacji problemowej, trudnej, stresowej lub krytycznej, w toku której dochodzi do przekazywania lub wymiany informacji, instrumentów działania, emocji, itd. W ujęciu – strukturalnym – to istniejące i dostępne sieci społeczne, które wyróżniają się od innych sieci tym, że poprzez fakt istnienia więzi, kontaktów społecznych, przynależności, pełnią funkcję pomocną wobec osób znajdujących się w trudnej sytuacji².
- b) Wsparcie w partycypacji społecznej osób z różnorodnymi potrzebami w funkcjonowaniu społecznym wynikającymi w szczególności

z niepełnosprawności – stwarzanie warunków (architektonicznych, informacyjno-komunikacyjnych, cyfrowych) do pełnego uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i innych integrujących społeczność akademicką.

4.4 Wsparcie w rozwoju naukowym:

- a) Forum Doktorantów – cykliczne seminarium organizowane w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, służące wymianie myśli, doświadczeń oraz pomysłów w ramach szeroko rozumianej interdyscyplinarności badań naukowych realizowanych w UJK. Forum skierowane jest do obecnych oraz przyszłych doktorantów, realizujących swoje pasje naukowe w ramach prac dyplomowych lub magisterskich a także działalności w Studenckich Kołach Naukowych.
- b) Koło naukowe – organizacja zrzeszająca doktorantów, posiadających wspólne zainteresowania naukowe, powoływana i działająca na zasadach określonych w uczelni.
- c) Opiekun koła naukowego – nauczyciel akademicki współtworzący wizję działalności koła, jasno i czytelnie wyznaczający priorytety działania koła zarówno w działalności naukowej, organizacyjnej, kulturalnej czy integracyjnej.
- d) Indywidualne/zespołowe granty i minigranty Rektora dla doktorantów – wsparcie przyznawane w drodze konkursu (według zasad ustalonych w uczelni) na działania mające na celu podniesienie jakości badań naukowych lub twórczości artystycznej prowadzonej w poszczególnych dziedzinach nauki i sztuki, w tym: na realizację projektów, badań naukowych lub twórczości artystycznej.

4.5 Świadczenia (rodzaje świadczeń):

- a) Zwiększone stypendium doktoranckie - może otrzymać doktorant z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu. Doktorant, posiadający jedno z orzeczeń, o których mowa w art. 209 ust. 7 ustawy, otrzymuje stypendium doktoranckie zwiększone o 30% wysokości kwoty miesięcznego stypendium doktoranckiego
- b) Stypendium ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki - dla studentów i wybitnych młodych naukowców – może otrzymać doktorant wykazujący się znaczącymi osiągnięciami w działalności naukowej lub w działaniach twórczymi w sztuce. Stypendium przyznaje minister na wniosek rektora uczelni.
- c) Zakwaterowanie – doktorant może ubiegać się o zakwaterowanie w domu studenta UJK; przysługuje ono także małżonkowi oraz dziecku doktoranta.

5. Sposób postępowania:

5.1 Sposób postępowania w zakresie zapewniania dostępności kształcenia:

- a) Doktorant/pracownik Uniwersytetu zgłasza potrzebę w zakresie dostępności kształcenia do Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (CWOzN). Potrzeby mogą być zgłaszane innym osobom pełniącym funkcje w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu i przez te osoby powinny być przekazane do CWOzN.
- b) Zgłoszoną potrzebę analizują pracownicy CWOzN, przygotowują opinię/konsultują możliwości realizacji z jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu właściwymi w przedmiotowym zakresie, współuczestniczą w realizacji potrzeby oraz monitorują efekty:
- pracownicy Sekcji ds. Osób z Niepełnosprawnościami (SON) w CWOzN:
 - organizują usługi asystencji i usługi specjalistyczne w procesie kształcenia osób z niepełnosprawnościami,
 - koordynują działania i współdziałają z jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu w zakresie wyrównywania szans w studiowaniu osób z niepełnosprawnościami a także z przewlekłymi chorobami lub istotnymi trudnościami w pełnym uczestnictwie w zajęciach dydaktycznych w trybie standardowym nieposiadających orzeczonego stopnia niepełnosprawności oraz osób, których trudności w pełnym uczestnictwie w zajęciach spowodowane są nagłą chorobą lub utratą sprawności oraz z czasową niepełnosprawnością,
 - konsultują i monitorują rozwiązania (w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej, komunikacyjnej i dydaktycznej);
 - adaptują materiały dydaktyczne na szczególne potrzeby doktoranta i prowadzącego zajęcia,
 - udostępniają stanowiska technologii wspomagających oraz osprzętowanie,
 - pracownicy/wolontariusze Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK) w CWOzN wspierają doktorantów w trudnych sytuacjach życiowych, zgodnie z przypisanym zakresem działań.
 - Kierownik CWOzN nadzoruje realizację potrzeb w zakresie dostępności kształcenia oraz związanych z nią rozwiązań poprzez:
 - opiniowanie podań i wniosków składanych przez studentów z niepełnosprawnościami dotyczących rozwiązań alternatywnych, asystencji i usług specjalistycznych w studiowaniu,
 - konsultowanie ze studentami z niepełnosprawnościami oraz innymi uczestnikami procesu wsparcia szczegółów i terminowości jego przebiegu,
 - doradzanie jednostkom organizacyjnym oraz wspieranie nauczycieli akademickich w przygotowywaniu i prowadzeniu zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- c) Kierownik sekcji po zasięgnięciu opinii kierownika CWOzN podejmuje decyzję w sprawie zakresu i rodzaju wsparcia, mającego zapewnić dostępność kształcenia, ustala szczegóły i nadzoruje realizację rozwiązań alternatywnych w porozumieniu z Dziekanem Wydziału.

- d) Nauczyciele akademicki realizują dostępność kształcenia dla doktorantów według zaleceń kierownika sekcji.
- e) Kierownicy – administratorzy obiektów znajdujących się w zasobach Uniwersytetu realizują dostępność kształcenia według zaleceń kierownika sekcji.
- f) Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej współuczestniczy w zapewnianiu dostępności kształcenia poprzez udostępnianie zasobów cyfrowych doktorantom z niepełnosprawnościami.
- g) Prorektor ds. Kształcenia nadzoruje działania w zakresie zapewniania dostępności na poziomie Uniwersytetu oraz podejmuje decyzje o wydatkowaniu środków z Funduszu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami na zadania związane z dostępnością.

Zakres działań dotyczących dostępności i sposobów ich realizacji określają szczegółowo wewnętrzne akty normatywne właściwe dla tych działań.

5.2 Sposób postępowania w zakresie zapewniania wsparcia w procesie uczenia się:

- a) Uniwersytet zapewnia wszystkim doktorantom rozwijanie zainteresowań naukowych, możliwość korzystania z wyposażonych pomieszczeń oraz pomocy dydaktycznych, urządzeń i środków, w miarę możliwości również poza godzinami zajęć dydaktycznych. Infrastruktura dydaktyczna zapewnia warunki do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.
- b) Nauczyciele akademicki i inni pracownicy Uniwersytetu zapewniają wsparcie doktorantom w sprawach związanych z realizacją programu kształcenia w formie konsultacji.
- c) Doktoranci mogą:
 - zgłaszać władzom Szkoły Doktorskiej i Uniwersytetu postulaty dotyczące programu kształcenia oraz organizacji procesu dydaktycznego,
 - wyrażać opinie o prowadzonych zajęciach dydaktycznych i postulować ich modyfikacje.
- d) Doktorant odczuwający potrzebę wsparcia w procesie kształcenia może zgłosić ją do kierownika sekcji. W przypadku doktorantów ze specjalnymi potrzebami kierownik sekcji współpracuje z CWOzN.
- e) Doktoranci, których potrzeby wsparcia w procesie kształcenia wynikają z orzeczonej prawnie lub doświadczanej (ale nieorzeczonej niepełnosprawności), mogą zgłaszać je bezpośrednio do Sekcji ds. Osób z Niepełnosprawnościami w CWOzN. w formie wniosku.
- f) W przypadku negatywnej decyzji kierownika sekcji, doktorantowi przysługuje odwołanie się do Dyrektora Szkoły Doktorskiej.
- g) Wsparcie doktorantów w kształceniu, w szczególności w zakresie zdobywania doświadczeń, wiedzy, umiejętności i kompetencji, odbywa się poprzez zaangażowanie uczelni w tworzenie umów partnerskich w ramach programu ERASMUS+, jak również innych programów wymiany międzynarodowej.

Doktoranci z niepełnosprawnościami otrzymują dodatkowe wsparcie i pomoc w organizacji wyjazdów. Uczelnia bierze również udział w różnych programach wspierających rozwój studentów.

5.3 Sposób postępowania w zakresie zapewniania wsparcia w partycypacji społecznej:

- a) Jednostką właściwą w zakresie zapewniania wsparcia w partycypacji społecznej oraz wsparcia w trudnej sytuacji życiowej lub kryzysie zdrowia psychicznego jest Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK), funkcjonujący w strukturze Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.
- b) W celu uzyskania wsparcia w partycypacji społecznej doktorant zgłasza potrzebę do pracownika CWOzN.
- c) Po otrzymaniu zgłoszenia pracownik udziela bezpośredniej porady doktorantowi lub zapewnia, stosownie do przedmiotu potrzeby, możliwość:
 - konsultacji psychologicznej,
 - konsultacji psychoterapeutycznej,
 - konsultacji innych specjalistów,
 - wsparcia w uzyskaniu dostępu do terapii,
 - innych działań dostosowanych do potrzeb studenta,
 - innej formy wsparcia - np. udzielenie możliwej pomocy psycho-emocjonalnej w trudnej sytuacji życiowej, pomoc i konsultacje specjalistów w sytuacji kryzysu życiowego poprzez zorganizowanie niezwłocznego kontaktu ze specjalistą właściwym w zakresie wsparcia społecznego.
- d) Wsparcie w zakresie partycypacji społecznej udzielane jest doktorantom również przez Centrum Nauki i Kultury. Obejmuje ono aktywizowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, publicznym i kulturalnym, a w szczególności:
 - wsparcie przy podejmowanych przez Uczelnianą Radę Samorządu Doktorantów inicjatywach – promocja, zapewnienie środków, materiałów i infrastruktury,
 - działalność na rzecz środowiska, pomoc potrzebującym (wolontariat, aktywna obecność w procesie powstawania i funkcjonowania lokalnych grup obywatelskich),
 - integrację środowiska akademickiego, aktywizację sportową, promowanie zdrowego stylu życia,
 - nawiązywanie współpracy z instytucjami i innymi ośrodkami akademickimi,
 - wspieranie postaw przedsiębiorczych.
- e) Wsparcie doktoranta w zakresie partycypacji społecznej udzielane jest przez Dział Spraw Studenckich i Doktoranckich w zakresie aktywizacji doktorantów do udziału w projektach/programach oferowanych przez jednostki zewnętrzne.
- f) Kierownik Sekcji Obsługi Domów Studenta współpracuje z Radą Mieszkańców w zakresie upowszechniania świadomości doktorantów w zakresie wzajemnego

szacunku, dbałości o mienie, przeciwdziałania konfliktom i przejawom dyskryminacji.

- g) Prorektor ds. Kształcenia nadzoruje działania w zakresie zapewniania wsparcia w partycypacji społecznej doktorantów na poziomie Uniwersytetu oraz podejmuje decyzje w zakresie wydatkowania środków z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na zadania związane z partycypacją społeczną doktorantów z niepełnosprawnościami.

5.4 Sposób postępowania w zakresie zapewniania wsparcia w rozwoju naukowym:

Wsparcie doktorantów w rozwoju naukowym odbywa się poprzez:

- a) wspieranie zorganizowanych inicjatyw i kół naukowych w aspekcie: organizacyjnym, finansowym a także poprzez konsultacje naukowe, prawne itp.
- b) zapewnienie możliwości udziału w projektach, których celem jest wzmocnienie rozwoju naukowego doktorantów kształcących się w UJK w Kielcach oraz podniesienie jakości przygotowywanych przez nich prac doktorskich, poprzez m.in. zapewnienie możliwości prowadzenia badań, finansowanie działań związanych z aktywnością naukową (m.in. zagranicznych staży naukowych i specjalistycznych szkoleń), wypłatę stypendiów motywacyjnych oraz włączenie do programu kształcenia nowych komponentów;
- c) pomoc w aplikowaniu o środki zewnętrzne na prowadzenie badań;
- d) upowszechnianie informacji o programach badawczych, konferencjach itp.

5.5 Wsparcie doktorantów w zakresie dostępu do świadczeń:

W uczelni zapewnia się następujące formy wsparcia:

- a) zwiększone stypendium doktoranckie dla osób z niepełnosprawnościami,
- b) stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców,
- c) zakwaterowanie.

5.6 Sposób postępowania w zakresie przyznawania świadczeń:

- a) Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami:
Doktorant, posiadający jedno z orzeczeń, o których mowa w art. 209 ust. 7 ustawy, otrzymuje stypendium doktoranckie zwiększone o 30% wysokości kwoty miesięcznego stypendium doktoranckiego, od miesiąca, w którym złożył wniosek i przedłożył ważne orzeczenie, na zasadach określonych w Regulaminie przyznawania stypendium doktoranckiego dla doktorantów kształcących się w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.
- b) Stypendium ministra:
Doktorant posiadający w dorobku naukowym osiągnięcia, o których mowa w § 11 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców, składa wniosek za

pośrednictwem Rektora Uczelni. Wniosek procedowany jest według zasad określonych w Rozporządzeniu, o którym mowa powyżej.

c) Zakwaterowanie:

Doktorant może ubiegać się o zakwaterowanie w Domu Studenta na zasadach obowiązujących w uczelni, określonych w Regulaminie świadczeń dla studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

6. Procedury powiązane z przedmiotem i zakresem procedury:

6.1 Procedura zapewniania dostępu do informacji (USZJK-O/1).

6.2 Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym (USZJK-O/2).

7. Załączniki:

7.1 Załącznik nr 1a. Schemat postępowania w procedurze WSZJKwSD-4 – w przedmiocie dostępności kształcenia

7.2 Załącznik nr 1b. Schemat postępowania w procedurze WSZJKwSD-4 – w przedmiocie wsparcia w partycypacji społecznej

Procedura/zmiana procedury przygotowana przez: Procedurę zatwierdził(a) merytorycznie:

.....